

Wijzigingsvoorstel ImZTC en RGBZ a.g.v. Selectielijst

Datum: 21 september 2017

Opgesteld door: Arjan Kloosterboer (arjan.kloosterboer@kinggemeenten.nl)

In december 2015 heeft de VNG het definitieve ontwerp van de [‘Selectielijst gemeenten en intergemeentelijke organen 2017’](#) gepubliceerd, zeer onlangs is deze gepubliceerd in de Staatscourant. De Selectielijst specificeert de bewaar- en vernietigingstermijnen van archiefbescheiden. Deze versie heeft een andere opzet dan de voorgaande: zij is afgestemd op het zaakgericht werken en de ZTC2. In ImZTC en RGBZ zijn gegevens opgenomen die de archiveringskenmerken van een zaakdossier bepalen. De nieuwe Selectielijst heeft hiervoor consequenties. Hieronder doen we een voorstel voor aanpassing van het ImZTC naar versie 2.2 en van RGBZ 2.0 teneinde deze informatiemodellen in overeenstemming te brengen met de nieuwe Selectielijst.

Selectielijst

De nieuwe Selectielijst is procesgericht opgezet en onderscheidt 29 procestypen. Per procestype worden de resultaten benoemd van de behandeling van processen van dat type (zie de tabel aan het einde). Per resultaat wordt gespecificeerd hoe lang een dossier (van een proces met dat resultaat) bewaard moet blijven. Tot zover is dit overeenkomstig de wijze waarop dit nu in ImZTC is uitgewerkt. De Selectielijst gaat evenwel verder, met meer detaillering en een twee-fasen bewaartermijn.

De totale bewaartermijn is onbeperkt (waardering: bewaren) dan wel beperkt (waardering: vernietigen). Gezien wet- en regelgeving is niet voor elk uitgevoerd proces van een procestype de totale bewaartermijn gelijk bij hetzelfde resultaat. Dit betreft niet alleen een verschil tussen bewaren en vernietigen maar ook verschillen in vernietigingstermijnen (totale bewaartermijn i.h.g.v. vernietigen). Om die reden is het procesobject geïntroduceerd: “het onderwerp waarop een zaak betrekking heeft” (zie de tabel aan het einde). Het resultaat van een uitgevoerd proces van een procestype in combinatie met de aard van het procesobject bepaalt de totale bewaartermijn.

Twee-fasen bewaartermijn

De totale bewaartermijn is in twee delen gesplitst (zie onderstaande figuur):

- Procestermijn: “de periode waarin het zaakdossier actief gebruikt en/of geraadpleegd wordt ter ondersteuning van andere processen van de organisatie. [...] Met andere woorden: tot het bedrijfsvoeringbelang komt te vervallen”, bijvoorbeeld de periode waarover een verleende vergunning geldig is.
- Bewaartermijn: “de periode waarin archiefbescheiden, na vervallen van het bedrijfsvoeringbelang, nog worden bewaard”.

procesfase	procestermijn	bewaartermijn
------------	---------------	---------------

*creatie
zaakdossier*

*afhandeling
zaak*

*bedrijfsvoerings-
belang vervallen*

*vernietiging of overbrenging
zaakdossier*

Alleen voor de bewaartermijn wordt (i.h.g.v. waardering ‘vernietigen’) een specificatie in jaren gegeven. De procestermijn is nihil dan wel afhankelijk van (de aard van) het eerder genoemde procesobject (zie bijlage voor voorbeelden).

Categorieën van procestermijnen

In de selectielijst worden vijf categorieën van procestermijnen onderscheiden:

Categorieën van procestermijnen:

- A. De procestermijn is nihil.
Er is geen aparte procestermijn, de bewaartermijn start direct na de procesfase.
- B. De bestaans- of geldigheidsduur van het procesobject.
De lengte van de procestermijn is afhankelijk van het procesobject. Nadat het procesobject haar geldigheid heeft verloren of niet meer bestaat, gaat de bewaartermijn lopen.
- C. De ingeschatte maximale bestaans- of geldigheidsduur van het procesobject.
Er wordt een inschatting gemaakt van de maximale bestaans- of geldigheidsduur van het procesobject, ongeacht de daadwerkelijke duur. Dit kan bijvoorbeeld al vastgelegd worden in het zaaktype, zodat procestermijn en bewaartermijn samen een bewaartermijn vormen die direct kan gaan lopen na de procesfase.
- D. Een tijdens het proces vast te leggen datum waarop de geldigheid van het procesobject komt te vervallen.
Tijdens de procesuitvoering wordt de datum bepaald wanneer het procesobject zijn geldigheid zal verliezen en de procestermijn beëindigd wordt.
- E. De procestermijn is samengevoegd met de bewaartermijn.
De procestermijn en bewaartermijn zijn samengevoegd als totaalwaarde bij de bewaartermijn. De datum waarop deze bewaartermijn moet gaan lopen is benoemd in de toelichting bij de categorie en kan ook in het verleden liggen, bijvoorbeeld op basis van een geboortedatum.

Duur van de procestermijn

In het geval van de waardering 'vernietigen' is het van belang de totale bewaartermijn (of: vernietigingstermijn, optelsom van procestermijn en bewaartermijn) en daarmee de vernietigingsdatum te kunnen vaststellen bij afronding van een zaak. Dit betreft 220 vermeldingen in de Selectielijst. Daarvan is de bewaartermijn in jaren vermeld, maar niet altijd de duur van de procestermijn. Uitdaging is om, bij afronding van de zaak, de procestermijn wel te kunnen bepalen. Dit is mogelijk in de volgende gevallen:

- Voor de categorieën A en C (173 vermeldingen) is de vernietigingsdatum bij afronden van de zaak eenvoudig te bepalen op basis van de einddatum van de zaak en de som van het aantal jaren van proces- en bewaartermijn (bij categorie A is de procestermijn 0 jaar).
- Voor de categorie D (8 vermeldingen) is de vernietigingsdatum bij afronden van de zaak vast te stellen op basis van de einddatum van het procesobject die gedurende de uitvoering van de zaak bepaald is. Soms betreft dit de einddatum van een besluit dat deel uit maakt van het RGBZ, in andere gevallen gaat het om een datum van een zaakobject dat evenwel geen deel uitmaakt van de specialisaties van OBJECT (waarop de zaak betrekking heeft; onderdeel van het RGBZ).
- Bij categorie E (5 vermeldingen) is de vernietigingsdatum bij afronden van de zaak eveneens vast te stellen. Het gaat hierbij telkens om een persoon als procesobject waarvan de geboortedatum de start van de bewaartermijn is. Een (natuurlijk) persoon is al onderkend als specialisatie van OBJECT (waarop de zaak betrekking heeft), de geboortedatum is één van de attributen.

Voor de categorie B (34 vermeldingen) is de duur van de procestermijn evenwel niet te bepalen bij afronding van de zaak. Deze is afhankelijk van de levensduur van het procesobject. Pas als de

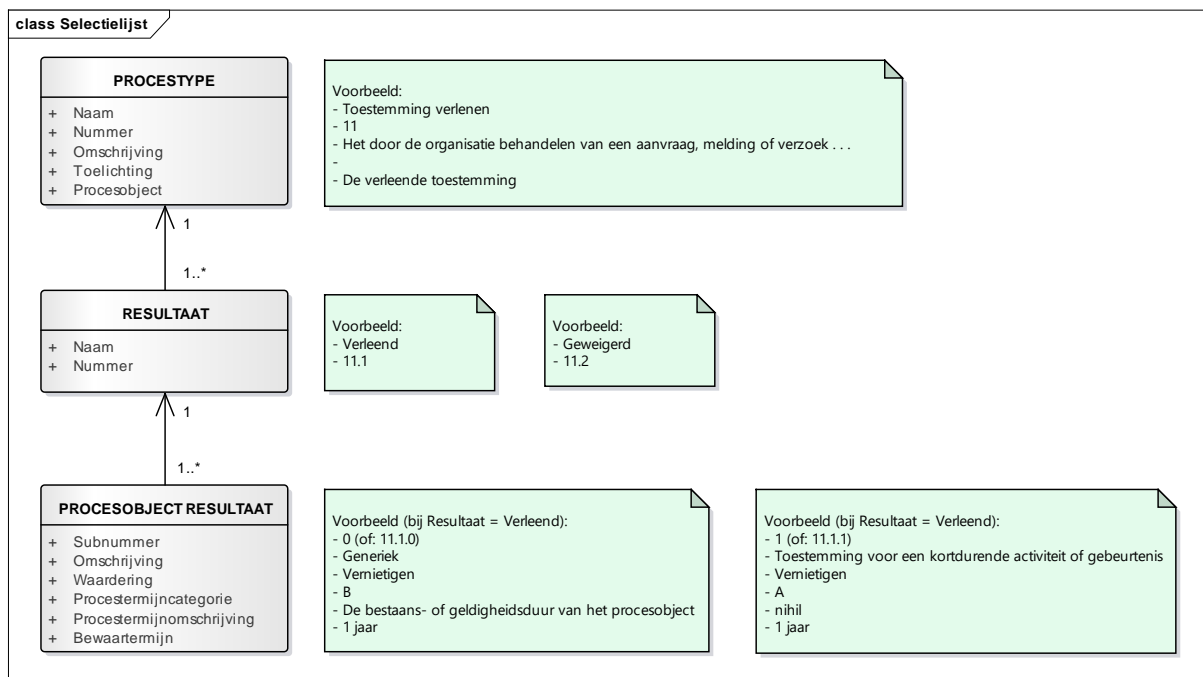
levensduur beëindigd is, is de einddatum van de procestermijn bekend en kan, in combinatie met de bewaartermijn, de vernietigingsdatum bepaald worden. Het einde van de levensduur kan enkele maanden na afloop van de zaak zijn maar ook tientallen jaren later. Feitelijk moet het procesobject na afloop van de zaak continu gevolgd worden om te bepalen of de levensduur wellicht beëindigd is. Soms betreft dit procesobject een BESLUIT dat deel uit maakt van het RGBZ, soms een specialisatie van OBJECT (waarop de zaak betrekking heeft) in het RGBZ, in andere gevallen zijn het zaakobjecten die geen deel uitmaken van de specialisaties van OBJECT (waarop de zaak betrekking heeft) en in het RGBZ zijn opgenomen als ANDER ZAAKOBJECT.

Alleen bij categorie B is dus bij afronding van de zaak de vernietigingsdatum van het dossier (nog) niet te bepalen.

‘Informatiemodel’ Selectielijst

Inzicht in de gegevensstructuur van de Selectielijst is nodig om het bepalen van het archiefregime (overbrengen of vernietigen en wanneer) bij afronding van een zaak te kunnen parametriseren per zaaktype. In onderstaand informatiemodel structureren we de gegevens van de Selectielijst.

Het objecttype PROCETYPE, zoals ‘Toestemming verlenen’, specificeert de kenmerken van een selectielijst-procestype waaronder het type procesobject (zoals ‘de verleende toestemming’) waarop processen van het procestype betrekking hebben. Met het objecttype RESULTAAT worden de typen resultaten gespecificeerd, zoals ‘verleend’ en ‘geweigerd’, van processen van het gerelateerde PROCETYPE. De totale bewaartermijn (van de archiefbescheiden van een proces) is niet alleen afhankelijk van het resultaat van een proces maar tevens van de aard van het procesobject, zoals een ‘toestemming voor een kortdurende activiteit of gebeurtenis’. Dit wordt gespecificeerd met het objecttype PROCESOBJECTRESULTAAT waarbij de aard van het procesobject wordt aangeduid met ‘Omschrijving’. Per RESULTAAT bij een PROCETYPE is er sprake van één of meer PROCESOBJECTRESULTAATEN (‘generiek’ en eventuele andere).

Aanpassing ImZTC

Het ImZTC voorziet in zaaktypen en bij een zaaktype behorende resultaattypen. Voor de hand liggend is dat een zaaktype ‘van een Selectielijst-procestype is’. Daarmee kan voor elk zaaktype (en voor daarop gebaseerde zaken) bepaald worden tot welk procestype het behoort en daarmee ingezoomd

worden op de Selectielijst. Voorstel is om een groepattribuutsoort 'Selectielijst-procestype' toe te voegen aan Zaaktype bestaande uit de attribuutsoorten 'Naam', 'Nummer' en tevens 'Procesobjecttype' en 'Selectielijst-omschrijving'. Daarmee is van elk zaaktype bekend hoe het zich verhoudt tot de gehanteerde versie van de Selectielijst en is bij elk zaaktype gedocumenteerd welk type procesobject van belang is voor het bepalen van de totale bewaartermijn en in het bijzonder de procestermijn.

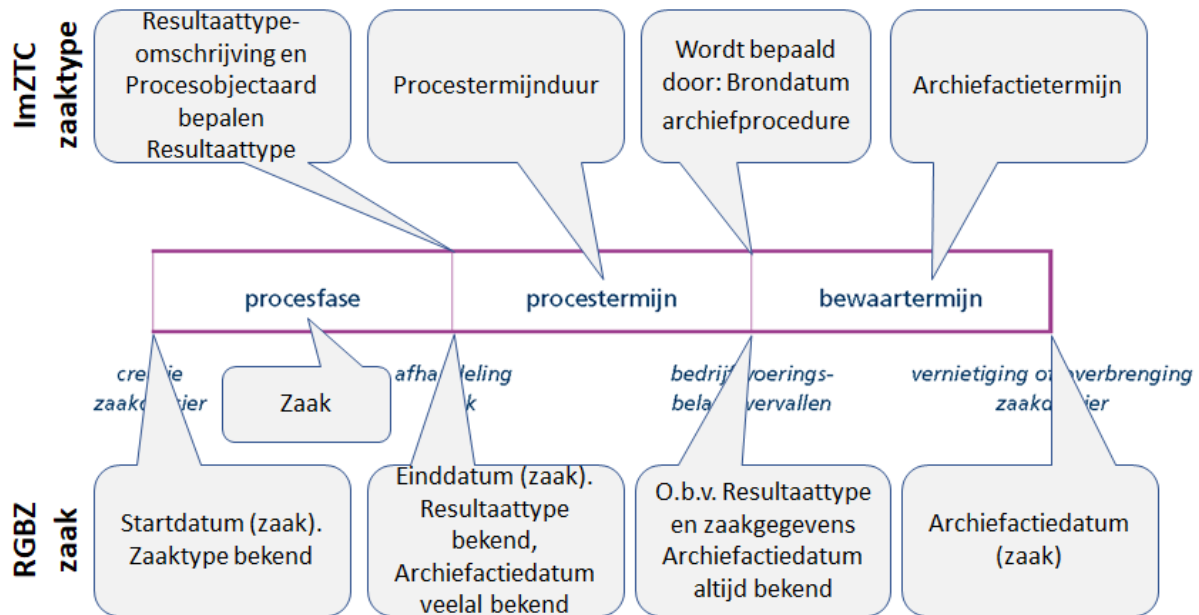
Het ImZTC specificeert de bewaar- en vernietigingskenmerken (van zaken van een zaaktype) per resultaattype. Dit komt overeen met het laagste niveau waarop in de Selectielijst resultaten benoemd worden (inclusief de aard van het procesobject; 'Procesobjectresultaat' in bovenstaande figuur). Evenwel, het ImZTC kent alleen de resultaattype-omschrijving als identificerend kenmerk van een resultaattype. Een resultaattype kent nu geen differentiatie naar aard procesobject waarvan, in de Selectielijst, de proces- en bewaartermijn tevens afhankelijk zijn. Voorstel is om Resultaattype uit te breiden met de desbetreffende Selectielijst-gegevens (van RESULTAAT en PROCESOBJECTRESULTAAT in bovenstaande figuur), voor zover nog niet aanwezig. D.w.z. geen tussenniveau 'Resultaat' op te nemen zoals gemodelleerd in bovenstaande figuur; het Resultaattype kot dan overeen met het PROCESOBJECTRESULTAAT in bovenstaande figuur.. Nieuwe attribuutsoorten van RESULTAATTYPE zijn dan 'Procesobjectaard' ('Omschrijving' in de Selectielijst) en 'Procestermijn' ('Procestermijnomschrijving' in de selectielijst). Tevens voegen we de attribuutsoort 'Indicatie generiek' toe die aangeeft of het een generiek dan wel specifiek resultaat betreft. Er kunnen bijvoorbeeld bij een procestype meerdere resultaten met de waarde 'verleend' zijn, waarvan één generiek en de andere specifiek. Bij een generiek resultaat is geen omschrijving van het procesobject (Procesobjectaard) vermeld, bij een specifiek resultaat wel. Bij het bepalen van het resultaattype van een af te ronden zaak, moet eerst bekeken worden of een specifiek resultaat van toepassing is aan de hand van de Procesobjectaard. Zo niet, dan is het generieke resultaattype van toepassing.

Het subnummer waarmee in de Selectielijst het resultaat verbijzonderd wordt naar aard procesobject, wordt vastgelegd met de bestaande attribuutsoort 'Selectielijstklasse'. De lengte van deze attribuutsoort korten we hiertoe in van 500 naar 20 tekens.

De unieke identificatie van een Resultaattype bestaat dan uit de combinatie van de identificatie van het bijbehorende Zaaktype met de Resultaattypeomschrijving ('Naam' in bovenstaande figuur; bijvoorbeeld "verleend") en de Procesobjectaard ('Omschrijving' in bovenstaande figuur; bijvoorbeeld "Toestemming voor een kortdurende activiteit of gebeurtenis"). Laatstgenoemd attribuutsoort betreft een wijziging van (cq. toevoeging aan) de unieke identificatie van Resultaattype.

Het ImZTC kent al attribuutsoorten die informatie verschaffen over de duur van de bewaar- cq. vernietigingstermijn en de aard van de startdatum daarvoor: 'Archiefactietermijn' respectievelijk 'Brondatum archiefprocedure'. De archiefactietermijn komt, voor te vernietigen stukken, overeen met de Bewaartermijn in de Selectielijst d.w.z. de termijn na afloop van het bedrijfsvoeringsbelang (Procestermijn). Met de 'Brondatum archiefprocedure' wordt vastgelegd hoe de begindatum van de Selectielijst-Bewaartermijn (en daarmee de einddatum van de Selectielijst-Procestermijn en de startdatum van de Archiefactietermijn) bepaald kan worden voor een individuele zaak. In combinatie met de Archiefactietermijn kan dan, voor een zaak, de datum van vernietiging of overdracht (Archiefactiedatum) bepaald worden. We visualiseren dit in onderstaande figuur.

De attribuutsoort 'Archiefnominatie', welke aangeeft of een dossier blijvend bewaard dan wel op termijn vernietigd moet worden, kent nu twee waarden: "Blijvend bewaren" en "Vernietigen". De

Selectielijst kent evenwel twee gevallen waarin sprake is van ‘bewaren met uitzonderingen’. Dit betreft dossiers van verkiezingen en referenda waarvan een gedeelte al na korte tijd vernietigd moet worden. Voorgesteld wordt om hiertoe de enumeratie niet uit te breiden maar dit te structureren met de mogelijkheden voor opschoning van een zaakdossier (zie verderop).

Brondatum archiefprocedure

Voor een af te ronden zaak is het aldus essentieel om de einddatum van de (Selectielijst-)procestermijn en dus de startdatum van de (Selectielijst-)bewaartermijn te kunnen bepalen. Dit vindt plaats m.b.v. de waarden van ‘Brondatum archiefprocedure’ van het van toepassing zijnde resultaattype van het zaaktype van de zaak. Zoals hiervoor beschreven kent de procestermijn vijf categorieën, A tot en met E. Deze moeten met de ‘Brondatum archiefprocedure’ gecodeerd kunnen worden. We stellen hiertoe de volgende (aanpassing van de) enumeratie van ‘Brondatum archiefprocedure’ voor:

- **Categorie A:** de procestermijn is nihil, bewaartermijn start op einddatum zaak: enumeratiewaarde ‘afgehandeld’. De waarde van ‘Archiefactiedatum’ (bij de zaak) ligt het aantal jaren van de bewaartermijn na de einddatum van de zaak.
- **Categorie B:** de procestermijn eindigt cq. de bewaartermijn start bij het einde van de geldigheid van het procesobject. De waarde van ‘Archiefactiedatum’ (bij de zaak) ligt het aantal jaren van de bewaartermijn na de einddatum geldigheid van het procesobject. Deze datum is veelal nog niet bekend bij het afronden van de zaak. We onderscheiden de volgende situaties om bij het afronden van de zaak te bepalen op welk object en datumkenmerk daarvan ‘gelet’ moet worden om t.z.t. het einde van de procestermijn te kunnen signaleren:
 - indien het procesobject een besluit is, dan start de bewaartermijn op de einddatum van dat besluit (bijvoorbeeld de einddatum van een omgevingsvergunning voor het uitoefenen van milieubelastende activiteiten): enumeratiewaarde ‘vervaldatum besluit’; een desbetreffend besluit is van één van de BESLUITTYPE van de relatie ‘RESULTAATTYPER leidt tot BESLUITTYPE’.
 - indien het procesobject een (zaak)object is (zoals onderscheiden in het RGBZ, de specialisaties van OBJECT), dan start de bewaartermijn op de einddatum geldigheid van dat object (bijvoorbeeld de overlijdensdatum van een natuurlijk persoon of de

- sloopdatum van een pand): enumeratiewaarde 'zaakobject'; met de toe te voegen relatiesoort 'RESULTAATTYPE' heeft voor Brondatum archiefprocedure relevant ZAAKOBJECTTYPE' wordt aangegeven om welke type (zaak)object het gaat (bijvoorbeeld een NATUURLIJK PERSOON); met de toe te voegen attribuutsoort 'Datumkenmerk' wordt aangegeven welke attribuutsoort van het zaakOBJECT (in het RGBZ) de einddatum geldigheid daarvan betreft (bijvoorbeeld de Overlijdensdatum).
- indien het procesobject een gerelateerde zaak is dan start de bewaartermijn op de einddatum van die zaak (bijvoorbeeld het dossier van een handhavingsverzoekzaak waarvan de bewaartermijn start na afronding van de handhavingszaak die het gevolg is van het behandelen van het handhavingsverzoek cq. de handhavingsverzoekzaak): enumeratiewaarde 'gerelateerde zaak'; de desbetreffende zaak is van één van de gerelateerde ZAAKTYPEN van 'ZAAKTYPE heeft gerelateerd ZAAKTYPE' (bijvoorbeeld 'Handhavings sanctie uitvoeren').
 - indien het procesobject de 'hoofdzaak' is van een 'deelzaak' dan start de bewaartermijn op de einddatum van die 'hoofdzaak': enumeratiewaarde 'hoofdzaak'; de desbetreffende zaak is van één van de gerelateerde ZAAKTYPEN van 'ZAAKTYPE is deelzaaktype van ZAAKTYPE'.
 - indien (het einddatumkenmerk van) het procesobject niet bekend is binnen de registratie van zaken (het is geen Besluit, geen Zaakobject en geen andere Zaak; bijvoorbeeld een leerling of een rioolaansluiting): enumeratiewaarde 'ander datumkenmerk'; met de attribuutsoorten 'Objecttype' en 'Registratie' wordt aangegeven welk procesobject in welke registratie het betreft (bijvoorbeeld 'Leerling') in een 'Leerlingenadministratie'); met de attribuutsoort 'Datumkenmerk' wordt aangegeven welke attribuutsoort van dat procesobject de einddatum geldigheid daarvan betreft (bijvoorbeeld 'Datum schoolverlating'). Bij de zaak wordt de einddatum van het procesobject vermeld zo gauw dit bekend is.
- **Categorie C:** de procestermijn beslaat een vast aantal jaren d.w.z. de bewaartermijn start na een vast aantal jaren na afronding van de zaak: enumeratiewaarde 'termijn'. De duur van de procestermijn is soms gelijk voor alle zaken van een zaaktype (bijvoorbeeld bij het verstrekken van een starterslening) en soms zaakafhankelijk (cq. afhankelijk van de specifieke aard van het procesobject; bijvoorbeeld bij het uitvoeren van onderhoud aan objecten) en wordt dan gedurende de behandeling van de zaak bepaald. De waarde van 'Archiefactiedatum' (bij de zaak) ligt de som van het aantal jaren van de procestermijn en de bewaartermijn na de einddatum van de zaak.
 - **Categorie D:** gelijk aan categorie B (procestermijn betreft levensduur van procesobject) met dien verstande dat de einddatum van het procesobject gedurende de uitvoering van de zaak bekend wordt (bijvoorbeeld de vervaldatum van een rijbewijs). Dat dit benodigd is, wordt aangegeven met de toe te voegen attribuutsoort 'Einddatum bekend'. Bij de zaak wordt de einddatum van het procesobject vermeld.
 - **Categorie E:** de procestermijn en bewaartermijn zijn samengevoegd als totaalwaarde bij de bewaartermijn. De bewaartermijn start op basis van een datumkenmerk van het procesobject. Uit de toelichtingen blijkt dat het enkel om personen als procesobject gaat waarbij het datumkenmerk de geboortedatum van de persoon is. Een persoon is een (zaak)object: enumeratiewaarde 'zaakobject'. Met de relatiesoort 'RESULTAATTYPE' heeft voor Brondatum archiefprocedure relevant ZAAKOBJECTTYPE' wordt aangegeven om welk type (zaak)object het gaat: 'Ingeschreven natuurlijk persoon' en/of 'Ander natuurlijk

persoon'. Met de attribuutsoort 'Datumkenmerk' wordt aangegeven dat het de attribuutsoort 'Geboortedatum' van het zaakOBJECT (in het RGBZ) betreft. De waarde van 'Archiefactiedatum' (bij de zaak) ligt het aantal jaren van de bewaartermijn na de geboortedatum van de persoon zijnde het zaakobject.

Voor de enumeratie van de attribuutsoort 'Brondatum archiefprocedure' is het voorstel derhalve dat deze wordt uitgebreid met de waarden 'termijn', 'zaakobject', 'gerelateerde zaak' en 'hoofdzaak'. Aan RESULTAATTYPE is aldus het voorstel om toe te voegen de attribuutsoorten 'Registratie', 'Objecttype', 'Datumkenmerk', 'Einddatum bekend' en de relatiesoort 'RESULTAATTYPE heeft voor Brondatum archiefprocedure relevant ZAAKOBJECTTYPE'. Vanwege onderlinge samenhang stellen we voor het attribuutsoort 'Brondatum archiefprocedure' te hernoemen naar 'Afleidingswijze' en de attribuutsoorten 'Afleidingswijze', 'Registratie', 'Objecttype', 'Datumkenmerk' en 'Einddatum bekend' deel uit te laten maken van het nieuwe groepattribuutsoort 'Brondatum archiefprocedure'.

Opschonen

Het ImZTC kent de mogelijkheid om aan te geven dat documenten van bepaalde typen in een zaakdossier een bewaar- of vernietigingstermijn hebben die afwijkt van die van het gehele zaakdossier. In de Selectielijst wordt dit niet gespecificeerd. Het wordt aan de archiefvormer overgelaten om een dossier al dan niet op te schonen bij overbrenging (naar een archiefbewaarplaats zoals een regionaal archief). In reactie op een uitvraag hierover blijkt er geen behoefte te zijn om dit te parametriseren (documenten van welke typen kunnen opgeschoond worden of moeten juist behouden blijven). De huidige constructie in het ImZTC zou daarmee komen te vervallen. Evenwel, de voortschrijdende ontwikkeling van privacy-wetgeving vereist meer en meer het tijdig vernietigen van privacy-gevoelige documenten, eerder dan de vernietigingsdatum van het dossier waarvan een dergelijk document deel uit maakt. Hiertoe hergebruiken we de relatiesoort 'RESULTAATTYPE bepaalt afwijkend archiefregime van ZAAK-INFORMATIEOBJECT-TYPE' en de bijbehorende relatieklasse ZAAK-INFORMATIEOBJECT-TYPE ARCHIEFREGIME. We benutten dit tevens om te voorzien in de, in de Selectielijst vermelde, waardering 'bewaren met uitzondering' (zie hiervoor). We herschrijven de namen en definities van de relatiesoort en relatieklasse, laten de attribuutsoorten Selectielijstklasse en Archiefnominatie vervallen (uit de relatieklasse) en voegen (daaraan) toe de attribuutsoort Toelichting.

Aanpassing RGBZ

Het RGBZ kent nu als gegevens, in dit kader, onder meer het resultaat van de zaak ('Resultaatsomschrijving') en de 'Archiefactiedatum' (datum van vernietiging dan wel overbrenging). Het resultaat was nodig om, in combinatie met het zaaktype, het archiefregime (waardering) en de archiefactiedatum te kunnen bepalen. In de Selectielijst is het archiefregime evenwel tevens afhankelijk van de aard van het procesobject. Voorstel is om een en ander aan te passen op de specificatie van het laagste niveau van resultaten zoals zojuist toegelicht. Aangezien voorgesteld is om de unieke aanduiding van het RESULTAATTYPE te wijzigen, dient aan de ZAAK de attribuutsoort 'Procesobjectaard' toegevoegd te worden.

Op basis van waarden van deze attribuutsoorten bij een Zaak kan, bij afronding van die zaak, weliswaar het van toepassing zijnde Resultaattype (en dus archiefregime: bewaren of vernietigen) bepaald worden maar nog niet altijd de vernietigingsdatum. Deze is afhankelijk van de eerder genoemde procestermijn en de einddatum daarvan is niet altijd bekend bij afronding van de zaak. Om van een gearchiveerde zaak periodiek te kunnen bepalen of de procestermijn inmiddels beëindigd is, stellen we voor om attribuutsoorten bij de ZAAK op te nemen die het datumkenmerk

van het procesobject identificeren waarmee het einde van de geldigheid van het procesobject wordt vastgelegd. Dit betreft het groeppattribuutsoort 'Procesobject' met als attribuutsoorten 'Registratie', 'Objecttype', 'Identificatie' en 'Datumkenmerk'. Om aan te geven dat de zaak weliswaar gearcheveerd is maar dat de vernietigingsdatum nog niet vastgesteld is omdat de einddatum van de procestermijn nog niet bepaald kan worden, stellen we voor om de enumeratie van de attribuutsoort 'Archiefstatus' uit te breiden met de waarde "gearcheveerd (procestermijn onbekend)".

In andere gevallen is de vernietigingsdatum weliswaar te bepalen, maar niet altijd op basis van een RGBZ-gegeven. Indien gedurende de behandeling van de zaak de einddatum van het procesobject bekend wordt, dan zal deze onderdeel uit moeten maken van het RGBZ om de vernietigingsdatum te kunnen bepalen en eenduidig te maken op welke datum de start van de bewaartermijn gebaseerd is. We stellen voor hiertoe de attribuutsoort 'Startdatum bewaartermijn' toe te voegen.

Verder stellen we voor de groeppattribuutsoort 'Selectielijstklasse' toe te voegen met de attribuutsoorten 'Selectielijst-omschrijving' en 'Nummer klasse'. Hiermee kan ondubbelzinnig de relatie gelegd worden naar de selectielijstklasse in de gehanteerde selectielijst waarop het archiefregime gebaseerd is, onafhankelijk van de beschikbaarheid van het zaaktype.

Zoals hiervoor vermeld kan het om redenen van privacy of anderszins van belang zijn bepaalde informatieobjecten te vernietigen binnen de archiefactietermijn d.w.z. voor de vernietigings- of overbrengingsdatum van het zaakdossier. We stellen derhalve voor om de attribuutsoort 'Vernietigingsdatum' toe te voegen aan de relatieklasse ZAAK-INFORMATIEOBJECT-TYPE. De vulling van deze attribuutsoort wordt ontleend aan de relatiesoort 'RESULTAATTYPE bepaalt afwijkende vernietigingstermijn van ZAAK-INFORMATIEOBJECT-TYPE' zoals opgenomen bij RESULTAATTYPE in het ImZTC (zie hiervoor).

Afleiden van archiefregime voor een zaak

Met de hiervoor onderscheiden kenmerken van zaaktypen (ImZTC) en zaken (RGBZ) kan bij afronding van een zaak het archiefregime voor het zaakdossier bepaald worden. Het betreft de onderstaande kenmerken. V.w.b. de ImZTC-kenmerken zijn de waarden hiervan voor de selectielijst-processen opgenomen in een uitbreiding op de specificatie van de selectielijst, zie één van de bijlagen. Het is hiermee eenvoudig te bepalen wat de waarden moeten zijn van de ImZTC-kenmerken voor een specifiek zaaktype.

ImZTC	Relatie tot Selectielijst
ZAAKTYPE	Afgeleid van één of meer procestypen
Naam procestype	Procestypenaam
Nummer procestype	Procestypenummer
Procesobjecttype	Procesobject
Selectielijst-omschrijving	Titel en versie van de selectielijst (i.c. "Selectielijst gemeenten en intergemeentelijke organen 2017")
RESULTAATTYPE	Afgeleid van een klasse bij een procestype in de selectielijst
Omschrijving	Resultaat
Procesobjecttaard	Omschrijving
Indicatie generiek	Afgeleid van Generiek / Specifiek
Selectielijstklasse	Nr.
Procestermijnduur	Procestermijn
Archiefnominatie	Waardering

Archiefactietermijn	Bij 'Vernietigen' de Bewaartermijn, bij 'Bewaren' de overbrengingstermijn (niet in Selectielijst)
Brondatum archiefprocedure - Afleidingswijze - Registratie - Objecttype - Datumkenmerk - Einddatum bekend	Afleiden uit de vermeldingen in Procestermijn en Omschrijving (en uit de categorieën A t/m E)
RESULTAATTYPE heeft ... relevant ZAAKOBJECTTYPE	
RESULTAATTYPE bepaalt afwijkende vernietigingstermijn van ZAAK-INFORMATIEOBJECT-TYPE	Afleiden uit Waardering = "Bewaren met uitzondering"

RGBZ	Relatie tot ImZTC, afleiden van:
ZAAK	
Resultaatsomschrijving	RESULTAATTYPE . Omschrijving
Procesobjectaard	RESULTAATTYPE . Procesobjectaard
Resultaattoelichting	-
Selectielijstklasse	
- Selectielijst-omschrijving	ZAAK. Selectielijst-omschrijving
- Nummer klasse	RESULTAATTYPE . Selectielijstklasse
Archiefnominatie	RESULTAATTYPE . Archiefnominatie
Archiefstatus	-
Archiefactiedatum	RESULTAATTYPE . Brondatum archiefprocedure, - Procestermijnduur en - Archiefactietermijn
Startdatum bewaartermijn	RESULTAATTYPE . Brondatum archiefprocedure en - Procestermijnduur
Procesobject - Registratie - Objecttype - Identificatie - Datumkenmerk	RESULTAATTYPE . Procesobjectaard en - Brondatum archiefprocedure
ZAAK-INFORMATIEOBJECT-TYPE	
Vernietigingsdatum	RESULTAATTYPE bepaalt afwijkende vernietigingstermijn van ZAAK-INFORMATIEOBJECT-TYPE

Het bepalen van het archiefregime voor een af te ronden zaak verloopt op hoofdlijnen als volgt. Als voorbeeld nemen we een zaaktype dat betrekking heeft op het procestype "Geschillen behandelen" (procestype nummer 13).

Stel dat deze zaak van het zaaktype 'Geschil behandelen' is. Bij dat zaaktype zijn zes resultaattypen opgenomen: eenmaal generiek 'Afgehandeld', eenmaal generiek 'Afgebroken' en vier specifieke resultaattypen (combinatie van 'Afgehandeld' met de specifieke procesobjectaard, ontleend aan de Selectielijst-kolom 'Omschrijving').

Op basis van het zaaktype van de zaak en de daarbij gespecificeerde resultaattype-omschrijvingen kan het resultaat van de zaak gespecificeerd worden (RGBZ: 'Resultaatomschrijving'; stel: "Afgehandeld"). Desgewenst kan een toelichting vermeld worden in 'Resultaattoelichting' (RGBZ).

Vervolgens moet bepaald worden op welk procesobject (ImZTC 'Procesobjectaard') bij de vijf resultaattypen (met als resultaat 'Afgehandeld') de zaak betrekking heeft (in het voorbeeld, naast generiek, vier specifieke procesobjectaarden). Daarbij moet eerst beoordeeld worden of een specifiek resultaat cq. procesobjectaard van toepassing is (m.b.v. 'Indicatie generiek'; in het voorbeeld de vier specifieke resultaattypen langslopen). Zo niet, dan is de generieke procesobjectaard van toepassing. Hiermee is het resultaattype vastgesteld (stel: "Afgehandeld" voor de procesobjectaard "Geschil met financiële consequenties") en daarmee de van toepassing zijnde selectielijstklasse (RGBZ: 'Nummer klasse'; in het voorbeeld "13.1.1").

Uit het voorbeeld blijkt dat er sprake kan zijn van overlappende procesobjectaarden. Zo kan een geschil met financiële consequenties (13.1.1) invloed hebben op een te bewaren zaak (13.1.3). In een dergelijk geval wordt het resultaattype met de langste bewaartermijn gekozen. In het besproken procestype zou dat 13.1.3 zijn (waardering: bewaren). Alternatief zou kunnen zijn om een extra resultaattype te benoemen dat beide procesobjectaarden betreft. Maar dit terzijde.

De waardering, bewaren of vernietigen, kan nu afgeleid (ImZTC: 'Archiefnominatie') en vastgelegd (RGBZ: 'Archiefnominatie') worden (in het voorbeeld: "Vernietigen").

M.b.v. de afleidingswijze voor het bepalen van de begindatum van de bewaartermijn (ImZTC: 'Afleidingswijze') en de 'Archiefactietermijn' (ImZTC) kan nu veelal de 'Archiefactiedatum' (RGBZ) afgeleid worden (datum van vernietigen of overbrengen, in het voorbeeld: 'Vernietigen'). Of dit mogelijk is, hangt af van de afleidingswijze en het procesobject. In het voorbeeld (13.1.1) is sprake van de afleidingswijze "afgehandeld": de archiefactiedatum ligt het aantal jaren van de archiefactietermijn na de einddatum van de zaak. In het voorbeeld, stel 18 mei 2017 als einddatum van de zaak en een vernietigingstermijn van 7 jaar, krijgt de 'Archiefactiedatum' (RGBZ) de waarde 18-5-2024. De waarde van 'Startdatum bewaartermijn' (RGBZ), de datum waarop de bewaartermijn begint (en veelal de procestermijn eindigt), is gelijk aan de einddatum van de zaak (in het voorbeeld 18-5-2017). 'Archiefstatus' (RGBZ) krijgt de waarde 'gearchiveerd'.

In andere gevallen kan sprake zijn van andere afleidingswijzen van de Archiefactiedatum (i.c. de vernietigingsdatum):

- "ander datumkenmerk": de archiefactiedatum ligt het aantal jaren van de archiefactietermijn na de waarde van het datumkenmerk van het procesobject dat in een andere registratie beheerd wordt. Indien deze datum bekend is op het moment van het afronden van de zaak, dan wordt deze vastgelegd in 'Startdatum bewaartermijn' (RGBZ) en kan de archiefactiedatum afgeleid worden. 'Archiefstatus' (RGBZ) krijgt de waarde 'gearchiveerd'. Indien 'Einddatum bekend' (ImZTC) de waarde "ja" heeft, dan moet de procesobject-einddatum bekend zijn en vastgelegd worden (in 'Startdatum bewaartermijn'). Is die datum nog niet bekend, omdat de procestermijn van het procesobject nog niet verstreken is, dan wordt vermeld welk datumkenmerk van welk (proces)object de einddatum daarvan bevat. Hiertoe worden 'Registratie', 'Objecttype' en 'Attribuutsoort' (RGBZ) gevuld met de waarden uit de overeenkomstige attribuutsoorten van het resultaattype (ImZTC) en wordt 'Identificatie' (RGBZ) voorzien van de identificatie van het procesobject. 'Archiefactiedatum' kan in dat geval dus niet van een waarde voorzien worden. 'Archiefstatus' (RGBZ) krijgt dan de waarde 'gearchiveerd (procestermijn onbekend)'. Periodiek moet geverifieerd worden of het procesobject inmiddels beëindigd is (cq. of de procestermijn verstreken is). Zo ja, dan kan de archiefactiedatum bepaald worden.

- “gerelateerde zaak”: de archiefactiedatum ligt het aantal jaren van de archiefactietermijn na de einddatum van de gerelateerde zaak (of de te bepalen zaak van één van de gerelateerde zaken). De waarde van ‘Startdatum bewaartermijn’ (RGBZ) is gelijk aan de einddatum van die gerelateerde zaak. ‘Archiefstatus’ (RGBZ) krijgt de waarde ‘gearchiveerd’. Is de einddatum van de gerelateerde zaak nog niet bekend ten tijde van het afronden van de onderhanden zaak (en ‘Einddatum bekend’ (ImZTC) heeft de waarde “nee”), dan worden ‘Objecttype’, ‘Identificatie’ en ‘Attribuutsoort’ (RGBZ) gevuld met “Zaak”, de identificatie van die zaak respectievelijk “Einddatum”. De ‘Archiefactiedatum’ kan in dat geval dus nog niet van een waarde voorzien worden. ‘Archiefstatus’ (RGBZ) krijgt dan de waarde ‘gearchiveerd (procestermijn onbekend)’. Periodiek moet het beëindigd zijn van die gerelateerde zaak geverifieerd worden en gehandeld worden zoals hiervoor beschreven.
- “hoofdzaak”: de archiefactiedatum ligt het aantal jaren van de archiefactietermijn na de einddatum van de zaak waarvan de onderhanden zaak een deelzaak is. De waarde van ‘Startdatum bewaartermijn’ (RGBZ) is gelijk aan de einddatum van die ‘hoofdzaak’. ‘Archiefstatus’ (RGBZ) krijgt de waarde ‘gearchiveerd’. Is de einddatum van de ‘hoofdzaak’ nog niet bekend ten tijde van het afronden van de deelzaak (en ‘Einddatum bekend’ (ImZTC) heeft de waarde “nee”), dan worden ‘Objecttype’, ‘Identificatie’ en ‘Attribuutsoort’ (RGBZ) gevuld met “Zaak”, de identificatie van die zaak respectievelijk “Einddatum”. De ‘Archiefactiedatum’ kan in dat geval dus nog niet van een waarde voorzien worden. ‘Archiefstatus’ (RGBZ) krijgt dan de waarde ‘gearchiveerd (procestermijn onbekend)’. Periodiek moet het beëindigd zijn van die ‘hoofdzaak’ geverifieerd worden en gehandeld worden zoals hiervoor beschreven.
- “termijn”: de archiefactiedatum ligt de som van het aantal jaren van de ‘Procestermijnduur’ (ImZTC) en de archiefactietermijn na de einddatum van de zaak (zie bijvoorbeeld selectielijstklasse 8.1.6). Soms is de procestermijnduur niet bij het zaaktype bekend en moet deze gedurende de behandeling van de zaak bepaald worden (zie bijvoorbeeld selectielijstklasse 15.1.1). De waarde van ‘Startdatum bewaartermijn’ (RGBZ) is de datum op het aantal jaren van de procestermijn na de einddatum van de zaak.
- “vervaldatum besluit”: de archiefactiedatum ligt het aantal jaren van de archiefactietermijn na de waarde van de vervaldatum van het (of een) aan de zaak gerelateerd(e) besluit. De waarde van ‘Startdatum bewaartermijn’ (RGBZ) is gelijk aan die vervaldatum van dat besluit. ‘Archiefstatus’ (RGBZ) krijgt de waarde ‘gearchiveerd’. Zie bijvoorbeeld selectielijstklasse 12.2.1. Is de vervaldatum van het besluit nog niet bekend ten tijde van het afronden van de zaak (en ‘Einddatum bekend’ (ImZTC) heeft de waarde “nee”), dan worden ‘Objecttype’, ‘Identificatie’ en ‘Attribuutsoort’ (RGBZ) gevuld met “Besluit”, de identificatie van het besluit respectievelijk “Vervaldatum”. De ‘Archiefactiedatum’ kan in dat geval dus nog niet van een waarde voorzien worden. ‘Archiefstatus’ (RGBZ) krijgt dan de waarde ‘gearchiveerd (procestermijn onbekend)’. Periodiek moet het beëindigd zijn van het besluit geverifieerd worden en gehandeld worden zoals hiervoor beschreven.
- “zaakobject”: de archiefactiedatum ligt het aantal jaren van de archiefactietermijn na de waarde van de bepalende datum (ImZTC: ‘Datumkenmerk’) van het aan de zaak gerelateerde zaakobject (ImZTC: ‘RESULTAATTYPERE heeft ... relevant ZAAKOBJECTTYPE’). De waarde van ‘Startdatum bewaartermijn’ (RGBZ) is gelijk aan die bepalende datum van het zaakobject. ‘Archiefstatus’ (RGBZ) krijgt de waarde ‘gearchiveerd’. Zie bijvoorbeeld selectielijstklasse 5.1.8 waar de geboortedatum van de betrokken natuurlijk persoon de bepalende datum is. Is de bepalende datum van het zaakobject nog niet bekend ten tijde van het afronden van de zaak (en ‘Einddatum bekend’ (ImZTC) heeft de waarde “nee”), dan worden ‘Objecttype’, ‘Identificatie’ en

‘Attribuutsoort’ (RGBZ) gevuld met de naam van het zaakobjecttype, de identificatie van het zaakobject respectievelijk de naam van het datumkenmerk. De ‘Archiefactiedatum’ kan in dat geval dus nog niet van een waarde voorzien worden. ‘Archiefstatus’ (RGBZ) krijgt dan de waarde ‘gearchiveerd (procestermijn onbekend)’. Periodiek moet het beëindigd zijn van het zaakobject geverifieerd worden en gehandeld worden zoals hiervoor beschreven.

Tot slot wordt beoordeeld of specifieke informatieobjecten (‘documenten’) bij de zaak eerder dan de archiefactiedatum vernietigd moeten worden. Indien er bij het resultaattype (ImZTC) geen enkele relatie ‘RESULTAATTYPE bepaalt afwijkende vernietigingstermijn van ZAAK-INFORMATIEOBJECT-TYPE’ aanwezig is, dan is er geen sprake van vroegtijdige vernietiging. Indien er één of meer relaties zijn, dan wordt beoordeeld of er bij de zaak informatieobjecten van de desbetreffende informatieobjecttypen zijn (m.b.v. de attribuutsoort ‘Toelichting’ van deze relatie). Zo ja, dan wordt daarvoor de vernietigingsdatum bepaald (m.b.v. de attribuutsoort ‘Vernietigingstermijn’ van deze relatie) en vastgelegd met de RGBZ-attribuutsoort ‘Vernietigingsdatum’ bij de relatie ZAAK-INFORMATIEOBJECT.

Tot slot

Op de hiervoor geschetste wijze blijkt het mogelijk de nieuwe Selectielijst te parametriseren in het ImZTC zodanig dat het archiefregime zoveel mogelijk op geautomatiseerde wijze bepaald kan worden voor af te ronden zaken die uitgevoerd worden op basis van ImZTC cq. ZTC2-conforme zaaktypen. Opgemerkt dient te worden dat voor zaakdossiers van de categorie B (vernietigingsdatum afhankelijk van het – in de toekomst – vervallen van het bedrijfsbelang van het procesobject – elke organisatie maatregelen dient te treffen om het vervallen zijn tijdig te signaleren en daarmee de vernietigingsdatum alsnog te bepalen.

Bijlagen:

- Procestypen met bijbehorende procesobjecttypen en resultaten.
- Specificatie van wijzigingen in het ImZTC (separaat document).
- Specificatie van wijzigingen in het RGBZ (separaat document).
- Opsomming Selectielijstklassen met ImZTC-attribuutwaarden (separaat document).

Bijlage: Procestypen met bijbehorende procesobjecttypen en resultaten

Procestype	Procesobjecttype	Resultaten
Aangifte doen	De aangifte	Afgebroken / Afgehandeld
Aangiften behandelen	De aangifte	Afgebroken / Geweigerd / Verwerkt
Adviseren	Het advies	Afgebroken / Niet verstrekt / Verstrekt
Beleid en regelgeving opstellen	Het beleid of regelgeving	Afgebroken / Ingetrokken / Niet doorgestaan / Vastgesteld
Betalen en innen	De vordering of schuld	Afgebroken / Betaald / Geïnd / Niet betaald / Niet geïnd
Betwisten	Het object waar het geschil betrekking op heeft	Afgebroken / Afgehandeld
Evaluatie uitvoeren	Het object waar de evaluatie betrekking op heeft	Afgebroken / Uitgevoerd
Gebeurtenis organiseren	De gebeurtenis	Afgebroken / Afgehandeld
Gegevens administreren / verwerken	De verwerkte gegevens	Afgebroken / Niet verwerkt / Verwerkt
Geschillen behandelen	Het object waar het geschil betrekking op heeft	Afgebroken / Afgehandeld
Heffen	De heffing	Afgebroken / Niet opgelegd / Opgelegd
Informereren	De verstrekte of gepubliceerde informatie	Afgebroken / Uitgevoerd
Instellen en inrichten organisatie	De vastgestelde organisatie inrichting	Afgebroken / Ingericht / Ingesteld / Niet doorgestaan / Opgeheven
Onderhouden en repareren	Het object waarop het onderhoud of de reparatie wordt uitgevoerd	Afgebroken / Niet uitgevoerd / Uitgevoerd
Openbare ruimte inrichten	De voorziening in de openbare ruimte	Afgebroken / Niet uitgevoerd / Uitgevoerd
Overeenkomsten aangaan	De overeenkomst	Aangegaan / Afgebroken / Beëindigd / Niet doorgestaan
Personen aanstellen	Het dienstverband	Aangesteld / Afgebroken / Beëindigd / Gewijzigd / Niet aangesteld / Niet gewijzigd
Plannen opstellen	Het plan	Afgebroken / Niet vastgesteld / Vastgesteld
Product of dienst aanvragen	Product of dienst	Afgebroken / Niet verkregen / Verkregen
Producten en diensten leveren	Het geleverde product of de geleverde dienst	Afgebroken / Geleverd / Ingetrokken / Niet geleverd
Status aanvragen	De status	Afgebroken / Niet verkregen / Verkregen
Status toekennen	De status	Afgebroken / Beëindigd / Niet toegekend / Toegekend
Toestemming verlenen	De verleende toestemming	Afgebroken / Geweigerd / Ingetrokken / Verleend / Verwerkt
Toestemming vragen	De verkregen toestemming	Afgebroken / Geweigerd / Verkregen
Toezicht en handhaving ondergaan	Het object waarop het toezicht of de handhaving betrekking op heeft	Afgebroken / Afgehandeld
Toeziën en handhaven	Het vastgelegde eindresultaat van het proces	Afgebroken / Handhaving uitgevoerd / Toezicht uitgevoerd
Verzoeken behandelen	Het handelen van de organisatie op basis van het verzoek	Afgebroken / Afgewezen / Ingewilligd
Voorziening aanvragen	De voorziening	Afgebroken / Niet toegekend / Toegekend

Voorzieningen verstrekken	De voorziening	Afgebroken / Beëindigd / Geweigerd / Verstrekt
---------------------------	----------------	---